

Jaak Aab
Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 24.04.2020 nr 1.1-10/2991-1
Meie *kuupäev digitaalallkirjas* nr 1-3/52-1

Riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsus

Austatud minister,

Olete saatnud 2020 a. aprillis huvigruppidele arvamuse avaldamiseks riigihangete seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise väljatöötamiskavatsuse (RHS VTK), millega soovitakse muuta riigihangete vaidlustuskomisjon kohtusüsteemi osaks.

RHS VTK-s on välja toodud praeguse süsteemi eelised nagu riigihangete vaidlustuskomisjoni (VaKo) **otsuste kvaliteetsus ja vaidlustuse lahendamise kiirus**.

Eesti Tööandjate Keskliit on seisukohal, et süsteemi muutmisel tuleb eelkõige nimetatud eelistest juhinduda.

Lähtudes eeltoodust teeme järgmised ettepanekud:

1. Hankevaidluste lahendamise tähtajad peavad jääma samaks.

Probleemiks ei ole siinkohal vaidluste lahendamise astmete arv, vaid vaidluste lahendamise kiirus ja kvaliteet ennekõike esimeses ja teises astmes, kus lahendatakse lõplikult valdav osa hankevaidlustest.

VaKo otsustest kaevatakse halduskohtusse ja sealt edasi väga väike osa hankeasju, mis omakorda tähendab, et hankevaidluse läbimine mitmes astmes (kuni Riigikohtuni välja) puudutab vaid väikest hulka hankeasjadest ning üksnes astmete vähendamine ei pruugi mingit positiivset efekti kaasa tuua.

2. Vaidlustuse kulud ei tohi suureneda.

Oluline kulu on esindaja tasu. Kui kehtiva süsteemi korral saaks ettevõtja hakkama näiteks oma palgalise töötajaga, siis edaspidi peaks ta kompetentsi sisse ostma, sest kohtumenetlus on keerukam ning lisaks arvestama ka HKMS §-s 32 sätestatud piirangutega.

Samuti ei tohiks vaidlustuse kulud kasvada riigilõivude arvelt.

3. Säilima peab hankevaidluste eriregulatsioon ning lahendajate (kohtunike) spetsialiseeritus hangete vaidlustele.

Kehtivas HKMS 28. peatükis on hankevaidlusi puudutavad erisätted, mis kohtuvälise vaidlustuste lahendamise organi kaotamisel peaks ka jääma.

Samuti on oluline, et kohtunikud, kes hankevaidlusi lahendavad, oleksid piisavalt pädevad, et tagada otsuste kvaliteetsus ja seega vähendada vajadust otsuste edasikaebamiseks ning sellega vaidluse pikendamiseks.

Kokkuvõttes on Eesti Tööandjate Keskliit seisukohal, et hankevaidluste süsteemi tasub uuendada juhul, kui suudetakse täita eelnimetatud tingimusi ning muudatused teevad vaidluste lahendamise veelgi efektiivsemaks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Arto Aas

Juhataja